

dosarul nr. 2rh-19/2021

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud. C. Guzun)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, A. Malii, L. Pruteanu)

Instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție (jud. Sv. Filincova, I. Bejenaru, G. Stratulat)

ÎNCHEIERE

24 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul

Judecătorii

Dumitru Mardari

Maria Ghervas

Galina Stratulat

examinând cererea de revizuire depusă de Rafael Chintea,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Compania de Asigurare „Galas” Societate pe Acțiuni împotriva Valeriei Bălănel și Rafael Chintea cu privire la recuperarea prejudiciului,
împotriva deciziei din 16 decembrie 2020 a Curții Supreme de Justiție,

c o n s t a t ă:

La 31 mai 2018, Compania de Asigurare „Galas” Societate pe Acțiuni a depus cerere de chemare în judecată împotriva Valeriei Bălănel și Rafael Chintea solicitând încasarea de la Rafael Chintea a sumei primite fără temei legal sau contractual, în mărime de 18004,48 de lei, încasarea de la Valeria Bălănel în ordine de regres a sumei în mărime de 18004,48 de lei, compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 13 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Compania de Asigurare „Galas” SA și s-a încasat de la Rafael Chintea în beneficiul „Galas” SA suma de 18004,48 de lei cu titlu de îmbogățire fără justă cauză; s-a încasat de la Rafael Chintea în beneficiul „Galas” SA cheltuielile de judecată pentru achitarea taxei de stat în sumă de 540,12 lei; în rest, au fost respinse ca fiind neîntemeiate pretențiile cu privire la încasarea sumei de la Valeria Bălănel.

La 10 februarie 2020, Rafael Chintea a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 13 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, solicitând repunerea în termenul de decalare a apelului, scutirea integrală de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel, admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a cererii de chemare în judecată.

Prin încheierea din 15 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea depusă de Rafael Chintea cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului; s-a restituit apelul declarat de Rafael Chintea împotriva hotărârii din 13

decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, din motiv că a fost depus în afara termenului legal, iar instanța a refuzat să efectueze repunerea în termen.

La 10 noiembrie 2020, Rafael Chintea a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 15 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului și casarea integrală a încheierii contestate, restituirea cauzei spre rejudecare a problemei soluționate prin încheierea și repunerea în termenul de declarare a apelului.

Prin decizia din 16 decembrie 2020 a Curții Supreme de Justiție s-a respins recursul declarat de Rafael Chintea și s-a menținut încheierea din 15 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

La 15 ianuarie 2021, prin intermediul poștei (f.d.151), Rafael Chintea a depus cerere revizuire împotriva deciziei din 16 decembrie 2020 a Curții Supreme de Justiție, în temeiul art. 449 lit.a), b) Cod de procedură civilă, solicitând admiterea cererii de revizuire, casarea încheierii din 15 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, casarea deciziei din 16 decembrie 2020 a Curții Supreme de Justiție cu restituirea spre rejudecare a problemei soluționate prin încheiere și repunerea în termenul de declarare a apelului.

În susținerea cererii de revizuire s-a invocat că prima instanță a examinat cauza în lipsa sa. Or, domiciliul în perioada examinării cauzei în prima instanță a fost pe adresa din mun.Chișinău, bd. Moscovei, nr.1/1, ap.27, unde locuiește și în prezent. Nu a cunoscut despre examinarea cauzei, iar de hotărârea judecătorească și materialele cauzei a luat cunoștință la 20 ianuarie 2020, conform mențiunii efectuate în acest sens. În atare circumstanțe, prin prisma art. 116 alin.(1) Cod de procedură civilă, a considerat că există temei de a solicita repunerea în termen a cererii de apel.

Copia cererii de revizuire a fost expediată în adresa intimaților la 25 ianuarie 2021, conform scrisorii de însoțire (f.d.154) și a fost recepționată de către „Galas” SA conform avizului de recepție (f.d.156), iar din adresa Valeriei Bălănel a fost restituită corespondența cu mențiunea „nereclamat” (f.d.157-158).

La 01 februarie 2021, prin intermediul poștei (f.d.166), „Galas” SA a depus referință la cererea de revizuire, solicitând declararea ca fiind inadmisibilă și respingerea cererii de revizuire cu menținerea deciziei din 16 decembrie 2020 a Curții Supreme de Justiție și a încheierii din 15 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

Studiind materialele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va respinge cererea de revizuire ca fiind inadmisibilă din următoarele motive.

În conformitate cu art. 452 alin. (1¹) Cod de procedură civilă, dacă examinarea cererii de revizuire este de competența Curții Supreme de Justiție sau a instanței de apel, ședințele se desfășoară fără înștiințarea participanților la proces. Dacă instanța care examinează cererea de revizuire consideră necesară prezența participanților la proces, aceasta dispune înștiințarea lor.

Astfel, Colegiul a decis examinarea cererii de revizuire fără înștiințarea participanților la proces, cu plasarea datei și orei ședinței pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, or, este inoportună invitarea participanților la proces, întrucât

argumentele expuse în cererea de revizuire au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței controlul actului judecătoresc contestat.

Mai mult, nici un participant nu a solicitat audierea publică a cauzei sale (a se vedea, mutatis mutandis, cauza Auza Vilho Eskelinen și alții vs Finlanda, hotărârea din 19 aprilie 2007, § 72 – 75, cauza Eriksson vs Suedia, hotărârea din 12 aprilie 2012, § 66, 72, cauza Pönkä vs Estonia, hotărârea din 08 noiembrie 2016, § 33 – 34).

Posibilitatea revizurii prevăzute de Capitolul XXXIX din Codul de procedură civilă reprezintă o procedură excepțională. Or, cererile de revizuire a hotărârilor judecătorești trebuie supuse unei analize stricte.

În conformitate cu art. 453 alin. (1) Cod de procedură civilă, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite unul din următoarele acte de dispoziție: a) încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În temeiul art.446 alin.(1) Cod de procedură civilă, pot fi supuse revizurii hotărârile, ordonanțele, încheierile și deciziile irevocabile ale tuturor instanțelor judecătorești, în condițiile prezentului capitol.

În virtutea art. 447 lit. a) Cod de procedură civilă, sunt în drept să depună cerere de revizuire părțile și alți participanți la proces.

Prin decizia din 16 decembrie 2020 a Curții Supreme de Justiție s-a respins recursul declarat de Rafael Chintea și s-a menținut încheierea din 15 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de „Galas” SA împotriva Valeriei Bălănel și Rafael Chintea cu privire la recuperarea prejudiciului (f.d.140-145).

La 15 ianuarie 2021, prin intermediul poștei (f.d.151), Rafael Chintea a depus cerere revizuire împotriva deciziei din 16 decembrie 2020 a Curții Supreme de Justiție, prin care a solicitat admiterea cererii de revizuire, casarea încheierii din 15 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, casarea deciziei din 16 decembrie 2020 a Curții Supreme de Justiție cu restituirea spre rejudecare a problemei soluționate prin încheiere și repunerea în termenul de declarare a apelului (f.d.149-150).

Colegiul reiterează că revizuirea a fost declarată în temeiul art. 449 lit. a), b) Cod de procedură civilă, care statuează că revizuirea se declară în cazul în care: a) s-a constatat, prin sentință penală irevocabilă, comiterea unei infracțiuni în legătură cu cauza care se judecă; b) au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei.

Totodată, Colegiul precizează că revizuentul pretinde, în esență, că examinarea cauzei în prima instanță s-a realizat în lipsa sa și nu a cunoscut despre examinarea prezentei cauze în prima instanță, având în vedere că domiciliul său, atât în perioada examinării cauzei, cât și în prezent, este pe adresa din mun.Chișinău, bd. Moscovei, nr.1/1, ap.27. De hotărârea primei instanțe a luat cunoștință la 20 ianuarie 2020 și astfel, a considerat că este temei de a fi repus în termen.

Concomitent, Colegiul notează că revizuentul, în esență, a reiterat argumentele aduse în recursul declarat împotriva încheierii din 15 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

Revenind la temeiurile invocate de recurent la declararea revizuirii, Colegiul relevă că art. 449 lit.a) Cod de procedură civilă prevede că revizuirea se declară în cazul în care s-a constatat, prin sentință penală irevocabilă, comiterea unei infracțiuni în legătură cu cauza care se judecă.

Cu referire la aceste temeii, Colegiul învederează că, în contextul normei citate, la baza acestui temei urmează a fi pus un act de procedură penală care are caracteristicile descrise în art. 449 lit.a) Cod de procedură civilă. Or, este necesar de constatat prin sentință penală irevocabilă, comiterea unei infracțiuni în legătură cu cauza care se judecă.

La caz, revizuentul nu a menționat un act judecătoresc în sensul art. 449 lit.a) Cod de procedură civilă ce ar determina admiterea cererii de revizuire în sensul formulat pe acest temei.

Prin prisma art. 449 lit. b) Cod de procedură civilă, un alt temei invocat de revizuent, Colegiul punctează că este important ca circumstanțele sau faptele invocate să existe obiectiv până la data pronunțării hotărârii, să fie confirmate prin prezentarea unor probe concludente și pertinente, să aibă importanță esențială pentru justa soluționare a cauzei civile, adică să aibă putere decisivă asupra concluziei (hotărârii) instanței de judecată, să fie descoperite după ce hotărârea judecătorească a devenit irevocabilă.

Or, circumstanțele nou-descoperite pot fi definite ca totalitatea de fapte juridice (obiect al probației) care duc la apariția, modificarea sau stingerea drepturilor și obligațiilor civile, care au o importanță esențială pentru soluționarea justă a cauzei civile, totodată, având putere decisivă asupra concluziei instanței de judecată, care nu au fost cunoscute revizuentului anterior, dar existau până la momentul pronunțării hotărârii, care să fie descoperite după ce hotărârea judecătorească a devenit irevocabilă, și dacă revizuentul dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Deși, revizuentul invocă prevederile art. 449 lit.b) Cod de procedură civilă, care determină niște condiții exprese pentru a fi incidente la caz, în cererea de revizuire se referă la faptul că examinarea cauzei în prima instanță s-a realizat în lipsa sa, nefiind înștiințat legal, precum și că nu a cunoscut despre existența litigiului dat, pornind de la faptul că domiciliul său în perioada examinării cauzei în prima instanță, cât și în prezent, s-a aflat și se află pe adresa din mun.Chișinău, bd. Moscovei, nr.1/1, ap.27.

În context, Colegiul relevă că, la examinarea cauzei în ordine de recurs, s-a accentuat că actele cauzei și anume copia buletinului de identitate pe numele lui Rafael Chintea, eliberat la 07 august 2008, fără termen, anexată la dosar (f.d.9,10), copia poliției de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă (RCA) din 18 august 2016, eliberată de „Moldasig” SA pe numele lui Rafael Chintea (f.d.16), atestau că adresa lui Rafael Chintea este mun.Chișinău, str. Vîlcele, nr.19. La fel, conform datelor

din Registrul de stat al populației, la data de 15 octombrie 2018, Rafael Chintea era înregistrat cu domiciliul pe teritoriul Republicii Moldova pe adresa: or. Chișinău, str. Vîlcele, nr.19 (f.d.67).

Colegiul iterează că, materialele cauzei denotă că prima instanța a întreprins măsurile necesare de înștiințare a pârâtului la adresa cunoscută, comunicând actele la adresa dată, care, de altfel, era reflectată în Registrul de stat al populației.

Adițional, s-a mai punctat că Rafael Chintea nu s-a prezentat nici în cadrul ședinței de judecată în instanța de apel la soluționarea cererii privind repunerea în termenul de declarare a apelului. Or, corespondența în acest sens, expediată apelantului Rafael Chintea la adresa din mun.Chișinău, bd. Moscovei, nr.1/1, ap.27, la fel, a fost restituită instanței cu mențiunea „nereclamat” (f.d.108-109).

Implicit, Colegiul evidențiază că argumentele aduse în cererea de revizuire au fost indicate și în recursul declarat împotriva încheierii din 15 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, care au fost verificate și apreciate de instanța de recurs.

În consecință, Colegiul conchide că motivele invocate de revizuent nu cad sub incidența prevederilor art. 449 lit. a) și b) din Codul de procedură civilă, temeuri indicate de revizuent.

Concomitent, Colegiul învederează că, revizuirea este o cale de atac de retractare și nu reformare prin intermediul căreia se poate obține anularea unei hotărâri judecătorești irevocabile și reînnoirea judecării în cazurile expres determinate de lege, iar retractarea neîntemeiată a hotărârii contestate poate duce la încălcarea principiului stabilității raporturilor juridice. De aceea, legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate, care sunt prevăzute în mod limitativ în art. 449 Cod de procedură civilă. La fel, aceasta nu necesită rejudecarea cauzei în mod implicit, ci doar ca efect al admiterii cererii de revizuire, ceea ce prezumă existența temeiurilor în acest sens, în caz contrar poate avea loc o ingerință asupra securității raportului juridic.

La fel, se accentuează că în cadrul revizuirii nu se verifică legalitatea și temeinicia hotărârii adoptate, ci în baza unor temeuri strict prevăzute de lege are loc redeschiderea procesului și aceste temeuri trebuie să fie obiective, reale și legale.

Instanța de revizuire accentuează că unul din elementele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul stabilității raporturilor juridice, care înseamnă, între altele, că o soluție definitivă a oricărui litigiu nu trebuie rediscutată (cauza Roșca c. Moldovei, nr. 6276/02, § 24, din 22 martie 2005). Principiul securității raporturilor juridice presupune respectul față de principiul lucrului judecat. Acest principiu insistă asupra faptului, că nici o parte la proces nu este în drept să solicite revizuirea unei hotărâri care este definitivă și executorie, chiar în scopul reluării procesului de judecată și o nouă soluționare a cauzei. Or, existența a două păreri asupra aceleiași probleme nu poate servi temei pentru reexaminare. Ca excepție, se face în cazul în care reexaminarea este necesară în temeiul circumstanțelor fundamentale și obligatorii. Astfel, admiterea cererii de revizuire în circumstanțele detaliate va constitui incontestabil o încălcare a principiului securității raporturilor juridice (Popov (2) vs Moldovei, E. Duca vs Moldovei ș.a).

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va respinge cererea de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 269-270, art. 453 alin. (1) lit. a), alin. (3) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Rafael Chintea împotriva deciziei din 16 decembrie 2020 a Curții Supreme de Justiție, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Compania de Asigurare „Galas” Societate pe Acțiuni împotriva Valeriei Bălănel și Rafael Chintea cu privire la recuperarea prejudiciului.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Dumitru Mardari

Judecătorii

Maria Ghervas

Galina Stratulat